

Брюксел, 26 юни 2026 г.
(OR. en, de)

Междуинституционално досие:
2024/0319(COD)

10642/26
ADD 1 REV 2

CODEC 1202
AGRI 505
AGRIORG 80
AGRIFIN 122
AGRILEG 161

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: Проект за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА
СЪВЕТА за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013,
(ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на
позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на
храни (**първо четене**)

- Приемане на законодателния акт
- Изявления

Германия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола на Съвета

Федералното правителство на Германия се въздържа при гласуването на предложението за регламент за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни, изменено с компромисния текст от тристранната среща от 5 март 2026 г.

Федералното правителство споделя целта на предложението за укрепване на позицията на земеделските стопани. Като цяло обаче то не е убедено, че предвидените инструменти са подходящи за ефективното постигане на тази цел. Федералното правителство е особено критично настроено към допълнителната бюрократична тежест, свързана с предложението, и големите и скъпоструващи усилия за прехода. Една от основните цели на федералното правителство е да се намали ненужната бюрокрация и да се избегнат ненужните разходи за икономиката. При сравнение на европейско равнище германската хранително-вкусова промишленост е особено засегната от въвеждането на защита на наименованията на месото, за която не съществува регулаторна необходимост от германска гледна точка.

В този контекст федералното правителство не може да приеме предложението. Същевременно то признава, че по време на тристранната среща се стигна до важни корекции. На държавите членки ще бъде дадена възможност да приложат дерогация от задължението за сключване на писмени договори с определено минимално съдържание. Въпреки че дерогацията за сектора на млякото и млечните продукти е ограничена, тя обхваща съществени елементи.

Председателството положи всички усилия да защити позицията на Съвета по отношение на наименованията на месото: термините, които се използват широко на германския пазар далеч извън сектора на месото (като „бургер“, „вурст“ и „шницел“), все още могат да се използват свободно, наименованията в сектора на рибата остават незасегнати и са постигнати щедри преходни периоди и периоди на продажба.

Латвия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола на Съвета

Латвия гласува против предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни (наричано по-долу „предложението“).

В процеса на обсъждане на предложението Латвия последователно поддържаше становището, че всички предложения, насочени към укрепване на позицията на производителите във веригата на доставки, трябва да носят реални и осезаеми ползи за производителите.

Що се отнася до договорните отношения и зачитането на възгледите на латвийския селскостопански сектор, Латвия е на мнение, че решението дали да се изискват задължителни писмени договори следва да остане по преценка на държавите членки, а не да се налага като задължение.

Латвия представя следните аргументи за гласуването си „против“ предложението:

- 1) Считаме, че разпоредбите относно договорите и договорните отношения в рамките на Регламента за ООП следва да останат непроменени и че установяването на задължителни писмени договори и механизми за медиация следва да бъде оставено на преценката на държавите членки. По-специално Латвия е против разпоредбите относно договорите, съдържащи се в член 148, тъй като не позволява на държавите членки да решат договорите в сектора на млякото и млечните продукти да не бъдат задължителни;
- 2) Латвия също така не може да подкрепи отклонението от мандата на Съвета по отношение на механизма за медиация и намаляването на прага на минималната стойност на доставките от 20,000 евро на 10,000 евро.

Нидерландия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола на Съвета

Нидерландия приветства постигнатото споразумение по предложението за регламент за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни. Новите правила относно договорните отношения и други разпоредби допринасят за по-силна позиция на земеделските стопани при воденето на преговори — цел, която Нидерландия активно подкрепяше в процеса на вземане на решения. В този процес беше от съществено значение да се гарантират еднакви условия на конкуренция и широко прилагане в целия ЕС, за да се изпълни целта „Една Европа, един пазар“.

Въпреки това, както по процедурни, така и по материалноправни съображения, Нидерландия не може да подкрепи добавянето в последния момент на ограничения върху използването на термини, свързани с месото, нито ограниченията, наложени върху възможностите за култивирано месо. Тези ограничения не допринасят за яснотата за потребителите и създават ненужна регулаторна тежест за бизнес общността. Освен това те подкопават разработването на нови и хибридни продукти и възпират иновациите и частните инвестиции — елементи, които са от жизненоважно значение за укрепване на бъдещия капацитет за генериране на приходи на европейската система на селското стопанство и храните. Следователно това противоречи на препоръките в доклада на Драги за повишаване на бъдещата конкурентоспособност на ЕС в световен мащаб.

Поради това, въпреки че предлаганият регламент допринася за позицията на земеделските стопани във веригата, като цяло Нидерландия не е в състояние да подкрепи компромисното споразумение, постигнато между Съвета и Европейската комисия по предложението за регламент за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни, с оглед на резервите относно горепосочените ограничения.

Австрия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола на Съвета

Австрия винаги е била конструктивна в застъпничеството си за приложими на практика договорености за укрепване на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни.

В рамките на обсъжданията за Австрия бяха и остават особено важни следните елементи:

- предвижданите дерогации от задължението за сключване на писмени договори за доставка на селскостопански продукти, по-специално в сектора на млякото;
- подходящото разграничаване в правото в областта на конкуренцията между признати организации на производители и непризнати организации на производители или други образувания;

По въпроса за: предвижданите дерогации от задължението за сключване на писмени договори за доставка на селскостопански продукти, по-специално в сектора на млякото

По силата на Регламента за ООП (Регламент (ЕС) № 1308/2013) (членове 148 и 168) държавите членки могат понастоящем да решат, в духа на субсидиарността, дали да изискват писмени договори за доставка между производителите и първите изкупвачи с дерогация за кооперациите.

Към момента в Австрия писмените договори не са задължителни, но в националните рамкови условия за производителите на базата на закона за регулиране на пазара (ЗРП) е предвидена възможност доставчиците на мляко и млечни продукти или на други земеделски продукти да изискат договор. Писмените споразумения за доставка на мляко вече са обичайна практика в Австрия, но не се налага да отговарят точно на разпоредбите на ООП.

С настоящото предложение за преразглеждане на ООП се въвеждат фундаментални промени в договорните отношения:

Изискването за писмени **договори за всички доставки** на селскостопански продукти става **задължително**, а в сектора на млякото и млечните продукти, в допълнение към суровото мляко, също и за доставките на всички млечни продукти.

Дерогациите за кооперациите са обвързани с **допълнителни условия** (включително прозрачни и демократични методи за предварително определяне на цените, като се отчита въздействието върху възнаграждението на земеделските стопани и се вземат предвид сроковете и процедурите за плащане) и създават **правна несигурност**.

Введена е **нова клауза за преразглеждане** на договорите с продължителност над 12 месеца (**6 месеца в сектора на млякото**), която дава на доставчика едностранна възможност да прекрати договора за доставка по всяко време. Досега целта на ООП беше да направи задължителни договорите за доставка с продължителност най-малко 6 месеца; понастоящем съществува **риск** да бъдат **предложени по-кратки срокове**. Това важи с особена сила за сектора на млякото.

Все още са възможни **дерогации** за определени **продукти** или **части от договори**, но те трябва да бъдат определени на национално равнище със съответната бюрократична тежест.

Съществува **риск** да бъдат предлагани само **краткосрочни договори за доставка** или за по-малките доставчици в отдалечени райони да бъде още по-трудно да намерят купувач. Това не променя пазарните условия. Понастоящем увеличението на количествата на млякото в ЕС оказва съответен натиск върху производствените цени.

По въпроса за: разширяването на дерогацията от закона за конкуренцията, така че да бъдат обхванати непризнатите организации на производители и други образувания

Досега чрез дерогация от член 101, параграф 1 от ДФЕС на организациите на производители (ОП), признати съгласно член 152, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, беше разрешено да планират производството, да оптимизират производствените разходи, да предлагат на пазара продукцията и да договарят договори за доставка на селскостопански продукти от името на своите членове за цялото или за част от общото им производство.

В бъдеще обхватът на тези дерогации от правото в областта на конкуренцията **ще бъде разширен, така че да включва непризнати ОП, кооперации или всяка друга еквивалентна правна форма, призната съгласно националното право**, която е подала заявление за признаване и все още не е призната като ОП от държава членка, при условие че отговаря на изискванията, посочени в член 152, параграф 1 и член 154 от Регламента за ООП.

Такава ОП може да се възползва от тази дерогация в срока, предвиден в член 154, параграф 4, буква а) от Регламента за ООП, или, ако държавата членка не е взела решение по заявлението за признаване до края на този срок, **в рамките на пет години от датата на подаване на заявлението за признаване**, освен ако въпросната държава членка не е решила да откаже признаването.

Предварително могат да се очакват следните ефекти:

- Добавянето на нови бенефициери ще противодейства на продължаващите усилия за опростяване — може да се очаква, че очакваното увеличение на броя на одитите ще повиши административната тежест.
- Освен това потенциално дългогодишни съдебни производства създават правна несигурност, което поражда значителен риск от сериозни антитръстови санкции при последващи определения в случай на неспазване на изискванията за признаване.
- Обръща се внимание и на възникващите все по-големи различия между държавите членки по отношение на графика на процедурите за признаване в рамките на предвидения петгодишен срок.
- Освен това се въвежда изцяло нова процедура за признаване (понастоящем: предварителен одит; за в бъдеще: последващ одит).
- В допълнение към горепосочените аспекти, с новата уредба се **отслабва настоящият режим за признатите ОП: ползите за вече признатите ОП ще намалеят.**

Според Австрия **настоящото състояние на системата за признаване следва да бъде ясно предпочетено**, не на последно място, **за да се гарантират ползите за вече признатите ОП**. И накрая, всички непризнати ОП, кооперации и други образувания вече имаха възможност да бъдат признати за ОП и по този начин да се възползват от дерогациите от правото в областта на конкуренцията.

Заключение:

Австрия все още вижда потенциал за по-задълбочено разглеждане на тези въпроси и поради това призовава **Европейската комисия да направи оценка на настоящите промени в разумен срок**.

Австрия обаче няма да се противопостави и ще се съгласи с постигнатия компромис.

Комисията поиска следното изявление да бъде вписано в протокола на Съвета

Комисията обяви преразглеждане на правилата на ЕС за обществените поръчки за второто тримесечие на 2026 г. с цел да се даде възможност и да се улесни използването на критерии за устойчивост и издръжливост и за предпочитане на европейските продукти при възлагането на обществени поръчки.

В този контекст Комисията ще проучи как може чрез обществените поръчки да се подкрепят постигането на целите за устойчивост и предпочитането на европейските продукти, като същевременно се спазват правилата на единния пазар и международните задължения. Посредством тези цели ще се подкрепя и европейската продоволствена политика, както и продуктите с произход от малки земеделски стопанства, които се произвеждат на местно равнище и се предлагат на пазара чрез къси снабдителни вериги.